

Linda Bergman
linda.bergman@varmdo.se
08 570 481 46
Miljöinspektör

Tjänsteskrivelse

HEMMESTATORP 1:2, Torsbergsbacken 2: Förslag till beslut

Förslag till beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta att:

1. förbjuda Kentas Last & Schakt ABs (organisationsnummer [REDACTED]) kross- och sorteringsverksamhet samt in- och ut transport av schaktmassor och massor i form av berggrunds-, sten-, sand- eller jordartsmaterial på fastigheten Hemmestatorp 1:2.
2. förena beslutspunkt 1 med ett löpande vite om 15 000 kr för varje dag förbudet bryts.
3. av verksamheten Kentas Last & Schakt AB (organisationsnummer [REDACTED]) ta ut en avgift om 7 350 kr för handläggning av ärendet.
4. avgiften ska betalas även om beslutet överklagas.
5. beslutet gäller även om det överklagas.

Stöd för beslut

Beslutet fattas med stöd av 2 kap. 2-3 och 6-7 §§, 9 kap. 1 och 3 §§, 26 kap. 1, 9, 14 och 26 §§, 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 9 kap. 5 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt taxa antagen av kommunfullmäktige 2015-12-16 § 221.

Ärendet

Den 13 april 2016 fick bygg- och miljöavdelningen kännedom om att verksamhetsutövaren planerade att återuppta transport av massor från området. Vid kontakt med verksamhetsutövaren bekräftades att de planerar att återuppta transporter.

Verksamheten anser inte att de bryter mot gällande förbud då de lämnat in en anmälan om sortering och uttransport till bygg- och miljöavdelningen och sex veckor hade gått från det att deras anmälan inkom till bygg- och miljöavdelningen och att de återupptog sorteringsverksamhet och uttransport av massor. Denna anmälan hanteras i ett separat ärende med diarienummer MIL.2016.2705.

Den 13 april gjorde handläggare från bygg- och miljöavdelningen en inspektion där det kunde konstateras att lastbilar med massor lämnade fastigheten. Den 28 april fick bygg- och miljöavdelningen genom ett telefonsamtal kännedom om att sortering av massor även pågick på fastigheten.

Bakgrund

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden fattade beslut i juni 2014 om att förbjuda kross- och sorteringsverksamheten samt all in- och uttransport av schaktmassor på fastigheten Hemmestatorp 1:2 från och med 2015-01-01.

Detta beslut överklagades av verksamhetsutövaren och i november 2015 avslog Mark- och miljödomstolen överklagan. Verksamhetsutövaren överklagade beslutet till mark- och miljööverdomstolen som inte meddelade prövningstillstånd. Det innebär att nämndens beslut från juni 2014 om att verksamheten skulle upphöra vann laga kraft med den skillnaden att tidpunkten då förbudet i beslutet skulle börja gälla var 2016-04-01.

Kommunicering

Förslag till beslut gällande förbud kommunicerades i skrivelse 2016-04-26. 2016-05-10 inkom följande synpunkter:

1. beslutet är riktat mot fel part
2. beslutet strider mot proportionalitetsprincipen då det omfattar alla slags transporter till och från fastigheter, ett sådant förbud skulle förhindra Kentas nyttjande av fastigheten helt och hållet

Bygg- och miljöavdelningens bedömning

Inkomna synpunkter gällande förbudet föranledde ett förtydligande under rubriken "Ärendet" samt ett bemötande av punkten 2.

Bygg- och miljöavdelningen har inte ändrat uppfattning om verksamhetens lämplighet. I nämndens tidigare beslut och yttranden till mark- och miljödomstolen, framgår det tydligt att verksamhetens lokalisering inte är lämplig. Antalet transporter, i form av tung trafik, som verksamheten ger upphov till är att betrakta som en återkommande och stor olägenhet för människors hälsa.

Olägenheten består av damning och buller från den tunga trafiken. Transporterna sker främst genom Hemmesta, med mycket bostäder, centrum och folk i rörelse, vilket gör att lokaliseringen inte kan anses vara lämplig med stöd av miljöbalken 2 kap. 6 §.

Då verksamheten startades genomfördes ingen utredning om platsens lämplighet eftersom verksamheten endast skulle vara tillfällig och ta hand om massor som hade sitt ursprung på själva fastigheten under en begränsad period.

Med tiden har verksamheten utökats till att ha formen av en permanent kross- och sorteringsverksamhet för massor som främst kördes till fastigheten och har då blivit en helt annan sorts verksamhet som inte har något samband med ursprungsverksamheten. Den förändrade verksamheten är inte lämplig att bedriva på den aktuella platsen.

Den 13 april 2016 fick bygg- och miljöavdelningen kännedom om att verksamhetsutövaren planerade att återuppta transport av massor från området. Vid kontakt med verksamhetsutövaren bekräftades att de planerar att återuppta transporter. De anser inte att de bryter mot förbudet då de bedömer att det är krossmassor och inte schaktmassor som transporteras.

Mark- och miljödomstolen gjorde i sin dom bedömningen att de transporter som verksamheten ger upphov till, är av den omfattning att de utgör en sådan olägenhet för de närboende att lokaliseringen av verksamheten inte är lämplig för en verksamhet av den omfattning som framgick av anmälan. Om lastbilarna transporterade något eller var tomma, bedömdes inte vara av betydelse, det var själva trafikrörelsen som orsakade olägenheten.

Bygg- och miljöavdelningen gör därmed bedömningen att utvecklingen av förbudet gällande in- och uttransporter av massor i form av berggrunds-, sten-, sand- eller jordartsmateria är befogat då det är själva trafikrörelsen som är olägenheten oavsett om lastbilen är lastad eller inte. Utvecklingen av förbudet hindrar inte verksamhetsutövarens nyttjande av fastigheten i andra avseenden än att de är förbjudna att transportera in och ut massor från fastigheten.

Då verksamhetsutövaren har inte efterlevt de beslut om förbud, som även vunnit laga kraft, bedömer avdelningen att det är rimligt att förena förbudet med löpande vite om 15 000 kr per dag då kross- eller sortering eller transport på fastigheten sker för att säkerställa att beslutet efterlevs.

Vitesbeloppet bedöms vara rimligen avvägt i förhållande till värdet av en transport med massor för att verksamheten ska följa förbudet. En lastbil lastad med 15 ton massor beräknas vara värd ca. 1 500 kr exklusive moms. Avdelningen gör bedömningen att minst 10 transporter om dagen kan ske vilket ger en summa om 15 000 kr exklusive moms (10 x 1 500 kr = 15 000 kr).

Enligt 26 kap. 26 § får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. En domstol bör dock pröva frågan innan verkställighet sker om beslutet är grundat på de allmänna hänsynsreglerna då det inte direkt framgår vilka åtgärder som ska vidtas eller som inte får vidtas.

I detta fall har frågan redan prövats av mark- och miljööverdomstolen och det är fastställt att verksamheten medför en olägenhet samt vad som förväntas av verksamhetsutövaren. Avdelningen bedömer därför att det är lämpligt att beslutet gäller omedelbart.

Information och upplysningar

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vid eventuella frågor, funderingar eller synpunkter går det bra att kontakta undertecknad, enklast via e-post.

BYGG- OCH MILJÖAVDELNINGEN

Linda Bergman
Miljöinspektör

Bilagor:

1. Beslut BMHN 93
2. Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr M 6514-14, daterat 2015-01-26
3. Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr M 6514-14, daterat 2015-06-09
4. Dom från mark- och miljödomstolen i mål nr M 6514-14, daterat 2015-11-24
5. Fakturaunderlag

Sändlista

Delges beslut med Rek + MB

Kentas Last & Schakt AB

Älvsbyvägen 5

139 52 VÄRMDÖ

Kopia för kännedom:

Grannar med erinran enligt sändlista i ärendet

Datum

2016-04-26

Dnr

MIL.2014.51

Linda Bergman
 linda.bergman@varmdo.se
 08 570 481 46
 Miljöinspektör

Verksamhetsutövare KENTAS LAST & SCHAKT AB				
Gatuadress ÄLVSBYVÄGEN 5		Fastighetsbeteckning HEMMESTATORP 1:2		
Betalningsansvarig		Personnr./org.nr.		
Utdelningsadress, postnummer och postort ÄLVSBYVÄGEN 5, 139 52 VÄRMDÖ				
Datum	Handläggningsspecifikation	Tim.	Min.	Sign.
	Inläsning/Förarbete (handlingar som hör till ärendet, praxis, faktainläsning)			
	Möten internt (kontoret)	1		
	Kontakt med externa parter (ex hantera grannyttr. samt kontakt med jurister, geologer mm)		30	
	Samråd med andra myndigheter (ex Lst)			
	Inspektionstid/Möten (inkl restid om den ej överstiger 2h per besök)			
	Bedömning/Bekräftelse/Beslut/Rapportskrivning (inklusive föredragning i nämnd)	4	30	
	Beredning i övrigt (mejl, telefonsamtal, minnesant från möten)			
	Registrera handlingar samt administrera, fakturera och expediera skrivelse/beslut	1		
	Påföljdsfrågor (miljösanktionsavgifter och åtalsanmälan)			
	Summa tid	6	60	
	Summa avgift	7 * 1050 = 7 350		
	Avgift att fakturera	7 350 kr		

Avgiften tas ut med stöd av Värmdö kommuns taxa för tillsyn och prövning inom miljöbalkens område antagen av kommunfullmäktige. Avgiften tas ut med 1050 kr per påbörjad timmes handläggningstid.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-11-24
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 6514-14

KLAGANDE

Kentas Last & Schakt AB, [REDACTED]
Älvsby 5
139 52 Värmdö

Ombud: Advokaten Fredrik Wennerstrand och jur. kand. Dan Bengtsson
Box 7557
103 93 Stockholm

MOTPART

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

SAKEN

Anmälan om miljöfarlig verksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2 i Värmdö kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 3 november 2014 med dnr 5051-27674-2014, se bilaga 1

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet endast på det sättet att tidpunkten från vilken verksamheten inte längre ska tillåtas skjuts fram till den 1 april 2016 (se punkten 1 i Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns beslut den 17 juni 2014). Följaktligen ändras även datumet i samma beslut punkten 2 till den 31 mars 2016.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 399184

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Efter anmälan från Kentas Last & Schakt AB om att få bedriva fortsatt kross- och sorteringsverksamhet m.m. på fastigheten Hemmestatorp 1:2 i Värmdö kommun beslutade Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i kommunen den 17 juni 2014 bl.a. följande om bolagets verksamhet:

1. Förbjuda fortsatt kross- och sorteringsverksamhet samt all in- och uttransport av schaktmassor på fastigheten Hemmestatorp 1:2 från och med den 1 januari 2015.
2. Fram till och med den 31 december 2014 hantera:
 1. Den kvarvarande delen av bergrummet om ca 15 000 m³, under förutsättning att erforderliga beslut eller skriftliga kontakter finns från Länsstyrelsen gällande fladdermössen.
 2. De lager av schaktmassor och krossat material som finns i upplag på fastigheten och som inte ska användas på fastigheten.
 3. De externa massor som uppstår från pågående entreprenader i kommunen där verksamheten är delaktig, ca 140 000 ton (helår).
 4. De externa massor som externa åkare önskar lämna eller köpa.

Bolaget har tidigare anmält kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2. Verksamheten avsåg då hantering av material som uppkom på fastigheten i samband med rivningen av ett militärt bergrum. Nämnden beslutade om försiktighetsmått för verksamheten 2009 och 2011.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Kentas Last & Schakt AB har *i första hand* yrkat att mark- och miljödomstolen ändrar punkterna 1 och 2 i nämndens beslut och tillåter bolaget att bedriva verksamhet i enlighet med anmälan fram till och med den 15 januari 2019. Bolaget har *i andra hand* yrkat att domstolen ska ändra och/eller komplettera beslutet och tillåta den anmälda verksamheten under en av domstolen bestämd tid med de kompletterande skyddsåtgärder och begränsningar som bedöms skäligen för att verksamheten ska kunna fortsätta. Bolaget har *i tredje hand* yrkat att domstolen, med undanröjande av underinstansernas beslut, återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Bolaget har *i fjärde hand* yrkat att tidpunkten från vilken verksamheten inte

längre ska tillåtas skjuts fram till det att krossmaterialet från rivningen av berggrummet kunnat tas om hand vilket beräknas kunna ha skett tidigast den 30 juni 2015.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun har bestritt ändring av beslutet att förbjuda en fortsatt kross- och sorteringsverksamhet, men medgett att tiden för fortsatt hantering av berggrummet förlängs till en lämplig tidpunkt.

UTVECKLING AV TALAN

Kentas Last & Schakt AB har till stöd för sina yrkanden åberopat vad som tidigare anförts och sammanfattningsvis tillagt följande.

Allmänt om lokaliseringens lämplighet

Den anmälda verksamhetens ändamål är att under en tidsbegränsad period bedriva kross- och sorteringsverksamhet samt återvinning av avfall. Verksamheten tar hand om schaktmassor från entreprenader m.m. samt omvandlar detta till ballastmaterial för användning vid entreprenader och andra projekt. Verksamheten bedrivs genom en grovkross, en finkross och ett sorteringsverk. Det inkommande materialet kommer från närliggande entreprenader. Under tidsperioden 2015–2016 beräknas den totala årliga produktionen från verksamheten att sjunka från 140 000 ton till 100 000 ton.

Verksamhetens geografiska läge är mycket bra med hänsyn till att Värmdö kommun är i en expansiv fas och många entreprenadarbeten är förväntade att genomföras i närheten av Hemmestatorp 1:2. Entreprenörerna kan köra det schaktmaterial de genererar till fastigheten och i samband därmed hämta upp det ballastmaterial som entreprenören själv behöver. Värmdö kommun har framfört att det i kommunen finns ett stort behov av mark för lättare industri och även mark för en bussparkering, vilket den nedre delen av fastigheten skulle vara lämplig för. En bussterminal upptar ca 35 000 m². Detta innebär att fastigheten och dess närområde kommer att behöva markberedas; något som kommer att generera såväl schaktmassor som kräva

ballastmaterial. Verksamheten har en idealisk placering för detta ändamål och det är tydligt att avsikten inte är att permanent bedriva den anmälda verksamheten på platsen.

De alternativa krossverksamheter som ligger nära Hemmestatorp 1:2 finns vid Ekobacken utanför Gustavsberg och i Botkyrka kommun. Den verksamhet som bedrivs vid Ekobacken tar inte emot schaktmaterial, utan säljer endast ballastmaterial. Om den aktuella verksamheten inte fanns skulle alltså entreprenörerna tvingas transportera schaktmaterialet till Botkyrka. Sträckan mellan Värmdö och Botkyrka är ca fem mil. Sådana långa körningar medför en negativ miljöpåverkan i form av utsläpp från fordonen. Förlängda körsträckor och körning med tomma lastbilar medför ekonomiska förluster för kommunen, privatpersoner och företag.

Om buller från verksamheten och trafik

Av nämndens beslut framgår att varken trafikbuller eller verksamhetsbuller överskrider riktvärdena för området. I nämndens beslut med dnr MIL.2013.3237 konstaterar nämnden att så länge verksamheter och trafik håller sig inom riktvärdena är de acceptabla. Verksamheten bedrivs i en grop, vilket innebär att det uppstår en bullerdämpande barriär av massivt berg mot närliggande bebyggelse. Verksamheten omfattar inte längre sprängningsarbeten och isoleringsmattor har under hösten 2014 satts upp som ljuddämpande åtgärd mot kringliggande bebyggelse. Skärmarna har satts upp på eget initiativ och är en effektiv ljuddämpande lösning.

Vad gäller mängden trafik som sker till och från verksamheten skulle transportererna med ballastmaterial passera Hemmesta i oförändrad omfattning även om verksamheten inte skulle bedrivas. Det är behovet och lokaliseringen av pågående entreprenader i området som styr trafikmängden. Utan den aktuella verksamheten skulle transportererna till och från entreprenaderna norr om Hemmesta istället tvingas köra genom orten för att ta sig till en annan krossverksamhet. Den trafik som kommer söderifrån skulle visserligen minska. I bästa fall rör det sig dock om ett nollsummespel vad gäller trafikmängden. En alternativ lokalisering av verksamheten skulle alltså inte påverka trafiken genom Hemmesta.

Trafikbuller i Hemmesta har vid ett flertal tillfällen varit uppe till prövning i nämnden efter klagomål från närboende. Av nämndens beslut med dnr MIL.2013.3237 följer att nämnden vid sin tillsyn konstaterat att verksamheten endast genererar en liten del (fem procent) av den totala mängden trafik som passerar Hemmesta vägskäl. Om trafiken från verksamheten togs bort skulle det inte resultera i några märkbara skillnader avseende upplevt buller för de boende i området. I och med att produktionen beräknas minska kommer dessutom den av verksamheten genererade trafiken att minska. Det ska under alla omständigheter också tas hänsyn till att det är väghållaren (dvs. staten eller kommunen) som har det primära ansvaret för att åtgärda störande buller från vägtrafik. Det är också väghållaren som har faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder för att förebygga buller och öka säkerheten på vägarna.

Av Trafikverkets mätdata gällande tiden fram till 2013 framgår att trafiken har ökat kontinuerligt på Hemmestavägen sedan början av 1990-talet. Siffrorna visar att ingen avvikande trafikökningen har skett sedan verksamheten började 2011. Det är därför inte rättvisande att belasta verksamheten för trafikökningen. Av Trafikverkets mätdata från mätpunkt 1093011 framgår att årsmedeldygnstrafiken av lastbilar på Hemmestavägen har ökat från 490 till 1 500 stycken från 1990-talet till 2013. Från och med 2005 har antalet lastbilar som trafikerat Hemmestavägen genomsnittligen ökat med ca 60 stycken per år. Vid den mätning som skedde 2009, dvs. före det att verksamheten påbörjades, uppmättes antalet lastbilar till 1 416 på ett dygn. Att det fyra år senare uppmätts ett snitt på 1 500 lastbilar per dygn ligger i linje med utvecklingen av trafiken i området. Det saknas alltså grund för påståendet att verksamheten skulle ha orsakat eller bidragit till en väsentligen förhöjd trafikmängd på Hemmestavägen. Vidare visar Trafikverkets mätdata att det inte finns stöd för påståendet att den ökade trafikmängden på Hemmestavägen skulle härröra från verksamheten, utan den ökade trafikmängden får närmast anses följa av den allmänna utvecklingen i området.

Orimligt att omlokalisera verksamheten

Om mark- och miljödomstolen skulle finna att platsen inte är lämplig är det inte rimligt att kräva en omlokalisering av verksamheten. Ett sådant krav är en mycket ingripande åtgärd som innebär att personal måste sägas upp under den tid som krävs för att verksamheten ska läggas ned för att sedan startas upp igen. Ett sådant förfarande skulle vara mycket kostsamt. Då det rör sig om en tidsbegränsad verksamhet saknas dessutom ekonomiska förutsättningar att genomföra ett sådant förfarande. Ett sådant krav skulle i nuläget innebära att verksamheten skulle avslutas.

Verksamheten sker inom riktvärdena för buller som gäller i området. Det rör sig inte heller om farlig verksamhet, i synnerhet inte sedan sprängningarna har upphört. Mot bakgrund av detta och de miljövinster som görs genom minskade transportsträckor samt att verksamheten endast är av tidsbegränsad karaktär gör att det är orimligt att kräva en omlokalisering.

Bristande utredning ska leda till återförvisning

Av nämndens beslut följer att de bullermätningar som utförts inte har tillfört ärendet något på grund av brister i utredningarnas utförande. Av officialprincipen följer att det åligger myndigheten att se till att ett ärende blir tillräckligt utrett. Nämnden borde alltså genom processledning eller på liknande sätt ha kompletterat utredningen rörande buller. Eftersom beslutet i stor del grundas på olägenheter från buller och trafik är det uppenbart att ärendet inte var tillräckligt utrett varför beslut inte borde ha fattats i ärendet. Mot bakgrund av detta bör ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning om ändring inte kan ske i mark- och miljödomstolen.

Ingripande tillsynsåtgärd och proportionalitet

Att helt avslå anmälan avseende en begränsad fortsättning av en pågående verksamhet genom att meddela förbud mot dess fortsatta bedrivande är en oproportionerlig och alltför ingripande åtgärd. Mindre ingripande åtgärder skulle kunna vara att upp-

ställa en begränsning i omfattningen av tillåten produktion, att vidta ytterligare bullerdämpande åtgärder, att endast tillåta att verksamheten tar emot kunder från norr om Hemmesta, en kortare tillåtlighetstid eller åtgärder som ytterligare minskar de påstådda olägenheterna.

Skälet till att rivningen av bergrummet inte skett inom tidigare meddelad tid är att dispens från artskyddsförordningen gällande påverkan på en övervintringsplats för fladdermöss erhöles först den 10 oktober 2014. Under alla omständigheter måste det därför beviljas tid att bedriva verksamheten till dess att materialet från rivningen av resterande bergrum tagits om hand.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun har till stöd för sin inställning anfört sammanfattningsvis följande.

Rivning av bergrummet och omhändertagande av massor

Det ursprungliga syftet med verksamheten motiverar viss störning i form av trafik och buller. Det bedöms motiverat att denna verksamhet får fortsätta tills dess att bergrummet är rivet och massorna därifrån har omhändertagits. Bolaget har uppgett att den verksamheten tidigast kommer att vara avslutad den 30 juni 2015. Denna uppgift får anses vara rimlig, inte minst på grund av uppgiften om att dispens från artskyddsförordningen inte erhöles förrän den 10 oktober 2014. Det är dock viktigt att verksamheten bedrivs på sådant sätt att minsta skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer.

Olägenheter från trafiken

Den ursprungliga verksamheten bestod i att ta hand om massor som fanns på själva fastigheten, även om begränsad mängd massor tilläts tas från annan plats. Verksamheten har dock mer och mer kommit att ta formen av en kross- och sorteringsverksamhet för massor som körs till fastigheten och som sedan i annan form hämtas från fastigheten. Det rör sig därmed om en ny verksamhet som inte har något samband med den tidigare. Enligt anmälan ligger de framtida projekten som verksamheten

planerar att hantera i områden såsom Stavsnäs, Strömna och Grisslinge. Detta är områden som inte ligger i verksamhetens närområde.

Trafiksituationen i Hemmesta är ansträngd och det är inte lämpligt att leda mer tung trafik genom detta område. Det är fråga om ett tätt bebyggt bostadsområde med centrumverksamhet där stora mängder genomfartstrafik redan finns. Av detta skäl bedöms inte den valda platsen lämplig för den anmälda verksamheten och valet av plats är därmed inte den som med hänsyn till ändamålet medför minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Hänsyn ska tas till att verksamheten i denna del inte har något samband med själva platsen. Bolaget har invänt att trafiken skulle öka i lika stor grad, även om verksamheten inte förlades på denna plats, eftersom tung trafik från områden norr om Hemmesta i sådant fall skulle ledas genom Hemmesta till mottagningsplatser utanför kommunen. I kommunens översiktsplanering har dock ett antal områden pekats ut som planerade förändringsområden (PFO), vilket innebär att detaljplaneläggning pågår eller är slutförd och att VA-systemet kommer att byggas ut i samband med detta. Norr om Hemmesta är VA-systemet redan utbyggt och endast i ett område (Torsby) kan man räkna med ökat byggande den närmaste tiden. Öster om fastigheten kan vissa projekt komma att påbörjas, t.ex. i Kopparmora och Bullandö. Kommunens stora projekt ligger på platser där massorna måste transporteras genom Hemmesta för att massorna ska komma till och från Hemmestatorp 1:2.

Även massor utanför Värmdö kommun kan komma att hanteras på fastigheten, vilket även medför transporter genom Hemmesta. Av de synpunkter som har inkommit till nämnden framgår att den pågående verksamheten uppfattas som problematisk och störande för närboende. Av dessa skäl delar nämnden inte bolagets uppfattning att det är fråga om ett nollsummespel vad gäller trafiken. En fortsatt användning av fastigheten för denna kross- och sorteringsverksamhet medför ökad tung trafik. Det ska också påpekas att massor från ett område i många fall inte lämnar området utan kan användas i andra projekt i samma område. I vilket fall har den klagande inte tydligt visat hur trafiken skulle påverkas av etableringen,

t.ex. genom en professionell bullermätning, modell eller beräkning på trafikens utveckling under den anmälda verksamhetens tidsuträkning.

Bolaget har invänt att det är väghållaren, i detta fall staten genom Trafikverket, som är ansvarig för trafikbuller och som har den faktiska och rättsliga möjligheten att förebygga olägenheter orsakade av bullrande trafik. Det är riktigt att det är väghållarens ansvar att begränsa olägenheter från trafiken som inverkar negativt på miljön och på människors hälsa. I detta fall är den ökade trafiken dock en direkt orsak av den verksamhet som bedrivs på fastigheten varför det är befogat att begränsa bullret från trafiken genom att verksamheten på fastigheten upphör. Förbudet gäller heller inte trafiken på vägarna, utan förbud mot att på fastigheten utföra kross- och sorteringsverksamhet som i sin tur orsakar de bullrande transportererna. Bullret har ett direkt samband med verksamheten på fastigheten, och förbudet har därmed riktats mot den part som har bäst förutsättningar att begränsa olägenheten.

Ärendets handläggning

Bolaget har även invänt att ärendet inte var slutberett vid tidpunkten för beslut eftersom den bullerutredning som skickats in inte bedömdes tillföra ärendet någonting. I en skrivelse expedierad den 12 februari 2014 har bolagets uppmanats att komplettera anmälan på flera punkter. Det svar som inkom var mycket bristfälligt och kortfattat. Vidare har grannetrytanden kommunicerats med bolaget. Av dessa framgår det tydligt att trafikbuller är en väsentlig aspekt av verksamhetens påverkan. Därvid får kravet på att utreda ärendet anses ha uppfyllts före det att beslutet fattats. Det bör förtydligas att den bullermätning som i det ursprungliga beslutet inte ansågs tillföra någonting var den bullermätning avseende just trafikbuller och som hade utförts av bolaget självt.

Oproportionerligt beslut

Det är nu fråga om en verksamhet som skiljer sig från den ursprungliga verksamheten som endast syftade till att ta hand om massor som hade uppkommit på fastigheten. Det måste vidare sägas vara verksamhetsutövarens eget ansvar att i sin

budget för ett tidsbegränsat projekt ta höjd för avvecklingskostnader när verksamheten upphör, av vilket skäl detta än kan ske.

De störningar som uppkom vid den tidigare verksamheten hade en mycket tydlig koppling till själva platsen och att det därför var motiverat att under en begränsad tid tillåta dem. När verksamheten nu har utvecklats till en mer renodlad kross- och sorteringsanläggning, som i stor utsträckning tar emot massor utifrån, är det inte längre motiverat att just denna plats används till detta då den är lokaliserad i nära anslutning till bostadsområden och till områden med höga naturvärden, samt då trafiksituationen i närområdet redan är ansträngd.

En begränsning av verksamheten är inte en tillräcklig åtgärd för att minska dessa olägenheter, och beslutet att förbjuda verksamheten är proportionerligt och ändamålsenligt. Den valda platsen är överhuvudtaget inte lämplig för att bedriva kross- och sorteringsverksamhet efter att det tidigare militära bergrummet rivits, och en begränsning av verksamheten förändrar inte denna bedömning. Det faktum att kross- och sorteringsverksamhet faktiskt har tillåtits på platsen är ett uttryck för en proportionerlig bedömning då viss störande verksamhet har tillåtits. Bolaget har dock under hela den tid verksamheten pågått gradvis utökat sin verksamhet i strid med olika beslut varför det bedöms befogat att, när bergrummet väl är rivet och massorna omhändertagna, inte tillåta vidare kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten.

UTREDNINGEN

Bolaget har gett in en bullerutredning (aktbilaga 28), mätdata från Trafikverket gällande trafiken i området (aktbilaga 22) samt genom kartmaterial m.m. redogjort för planerade entreprenader i närområdet och dess effekter. Bolaget har även åberopat viss ytterligare skriftlig bevisning.

DOMSKÄL*Anmärkning om partsställningen i målet*

Det har under målets handläggning i mark- och miljödomstolen inkommit yttranden och synpunkter på verksamheten från närboende. Yttrandena har inte bedömts vara överklaganden eftersom de getts in av personer som inte har möjlighet att överklaga underinstansernas beslut (jfr 16 kap. 12 § miljöbalken). De är därmed inte heller att betrakta som parter i målet. Yttrandena har skickats till bolaget för kännedom.

Om prövningen och rättslig utgångspunkt

Den övergripande frågan som mark- och miljödomstolen har att ta ställning till är om beslutet att förbjuda den anmälda verksamheten från och med den 1 januari 2015 och att förelägga bolaget att hantera vissa åtgärder innan den 31 december 2014 varit riktigt.

Med hänvisning till underinstansernas beslut och vad parterna har anfört gör mark- och miljödomstolen bedömningen om verksamheten ska förbjudas eller inte med utgångspunkt i 2 kap. 6 § miljöbalken. Enligt nämnda bestämmelse ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett markområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Regeln omfattar både ny verksamhet och ändring av befintlig verksamhet. Den gäller alla åtgärder som inte är av försumbar betydelse och därmed också för tillfälliga verksamheter (se prop. 2005/06:182 s. 124). Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken gäller lokaliseringskravet endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det.

Av rättsfallet NJA 2004 s. 421 framgår att när en verksamhets påverkan på omgivningen bedöms kan även transporter till och från verksamheten beaktas. I rättsfallet redogör Högsta domstolen för var gränsen går för när transporter ska anses ha ett sådant omedelbart samband med en verksamhet och därmed beaktas vid bedömningen av om en verksamhet kan tillåtas och på vilka villkor detta i så fall

ska få ske. I avgörandet uttalar Högsta domstolen att detta ska avgöras genom en sammanvägning av omständigheterna, t.ex. transporterens karaktär och omfattning, var transporterna befinner sig i förhållande till verksamheten samt olägenheterna satta i relation till olägenheterna från övrig trafik och verksamhet. Med hänsyn till att transporterna i det aktuella fallet har ett sådant direkt samband med den anmälda verksamheten bedömer mark- och miljödomstolen att de bör tas med i bedömningen om verksamhetens lokalisering är lämplig.

Lokaliseringens lämplighet

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att den aktuella anmälan avser en utökning av den pågående verksamheten. Bolagets tidigare anmälningar och nämndens tidigare beslut om försiktighetsmått har omfattat hantering av massor som uppkommit vid rivningen av ett bergrum på fastigheten. Vid tidpunkten för det överklagade beslutet beräknades återstå 15 000 ton bergmassor som skulle rivas från bergrummet. Den anmälan som nu prövas omfattar även hantering av massor från andra entreprenader inom Värmdö kommun. Bolaget har i anmälan uppgett att 140 000 ton massor kommer att krossas inom fastigheten per år.

Av den bullerutredning som bolaget gett in i målet framgår att bullernivån för de till verksamheten närliggande fastigheterna inte kommer att överstiga riktvärdena samt att den högsta beräknade ekvivalenta ljudnivån är 50 dB(A) och fås vid fastigheten Hemmesta 11:273. Av utredningen framgår vidare att den dygnsekvivalenta ljudnivån vad gäller trafikbuller från Skärgårdsvägen, Värmdövägen och Fagerdalavägen beräknas öka med mindre än 0,5 dB. Verksamhetens bidrar alltså till att öka trafikbullernivåerna, även om skillnaden är försumbar.

Vad gäller de trafikrörelser som den anmälda verksamheten kommer att ge upphov till framgår av utredningen att vägkorsningen där Skärgårdsvägen, Värmdövägen och Fagerdalavägen möts kommer att belastas med ytterligare 100 fordonsrörelser av tung trafik per dygn. Skälet till detta är att tillfartsvägen till verksamhetsområdet leder fram till denna korsning. Skärgårdsvägen leder trafiken vidare genom bostadsområdena i Hemmesta. Den nuvarande trafikintensiteten på vägarna får anses vara

måttlig. Av de trafikmätningar från 2013 som redovisats i utredningen framgår att dygnsmedelvärdet på Skärgårdsvägen uppgick till 16 453 fordon rörelser (varav 1 495 avsåg tung trafik) och på Värmdövägen till 3 971 fordon rörelser (varav 324 avsåg tung trafik). Av den utredning som bolaget har presenterat framgår att uppskattningsvis hälften av fordonen kommer att köra utmed Skärgårdsvägen.

Mark- och miljödomstolen bedömer att i synnerhet den redovisade ökningen av tung trafik som transporterna innebär dels på Skärgårdsvägen, dels vid den nämnda korsningen medför sådana olägenheter för de närboende att lokaliseringen av verksamheten inte är lämplig för en verksamhet av den omfattning som framgår av anmälan. I likhet med länsstyrelsen finner mark- och miljödomstolen att det bör framhållas att verksamhetens ursprungliga syfte endast var att riva bergrummet på fastigheten inom en viss tid, inte att verksamheten skulle utökas till att avse externa bergmassor. Med hänsyn till bland annat detta kan inte heller förbudet mot att fortsätta verksamheten anses orimligt. Sammantaget finner alltså mark- och miljödomstolen att platsen inte är lämplig med hänsyn till att ändamålet med den utökade verksamheten ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Det finns därmed inte skäl att ändra underinstansernas beslut i enlighet med bolagets förstahandsyrkande och detta yrkande ska därför avslås.

Övriga yrkanden

Mark- och miljödomstolen bedömer inte att det är möjligt att genom exempelvis skyddsåtgärder eller försiktighetsmått begränsa trafikens påverkningar i verksamhetens närområde. Domstolen bedömer inte heller att det framkommit någon sådan utredningsbrist som utgör skäl att återförvisa ärendet till nämnden. Bolagets andra- och tredjehandsyrkanden ska därmed avslås.

Bolaget har slutligen yrkat att tidpunkten från vilken verksamheten inte längre ska tillåtas skjuts fram tills krossmaterialet från rivningen av bergrummet kunnat tas om hand, vilket beräknas kunna ha skett tidigast den 30 juni 2015. Nämnden har medgett att denna tidpunkt flyttas fram. Den av bolaget yrkade tidpunkten har nu passe-

rat. Mark- och miljödomstolen anser det lämpligt att tidpunkten flyttas fram till den tidpunkt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 15 december 2015. Prövningstillstånd krävs.

Joakim Edvinsson

Ola Lindstrand

I domstolens avgörande har tingsfiskalen Joakim Edvinsson, ordförande, och tekniska rådet Ola Lindstrand deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Alexandra Venander.

Länsstyrelsen
Stockholm

BESLUT

Enheten för överklaganden
Anders GullbergDatum
2014-11-03Beteckning
5051-27674-2014Kentas Last & Schakt AB
Kent Eriksson
Älvsbyvägen 5
139 52 VärmdöNACKA TINGSRÄTT
INKOM: 2014-11-25
MÅLNR: M 6514-14
AKTBIL: 4**Överklagande av beslut om att förbjuda miljöfarlig verksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2 i Värmdö kommun**

NACKA TINGSRÄTT

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Ink 2014 -11- 25

Akt..... 4 M / 6514-14
Aktbil..... 4**Bakgrund**

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun beslutade den 17 juni 2014, BMHN93 (dnr MIL.2014.51), att bl.a. förbjuda fortsatt kross- och sorteringsverksamhet samt all in- och uttransport av schaktmassor på fastigheten Hemmestatorp 1:2 från och med den 1 januari 2015. Beslutet innebär bl.a. också att – som beslutet får förstås – verksamhetsutövaren föreläggs att vidta vissa åtgärder och försiktighetsmått fram till och med den 31 december 2014. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Anmälan gäller fortsatt kross- och sorteringsverksamhet samt återvinning av avfall på fastigheten. Mängd som beräknas att krossas enligt anmälan är 140 000 ton per år och verksamheten planeras att pågå till och med den 15 januari 2019. Verksamheten består av en grovkross, en finkross och ett sorteringsverk som placeras på fastigheten. Materialet planeras att komma från entreprenader runt om i kommunen som t.ex. Stavnäs gångväg, Hemmesta vändplan, VA i Torsby, Strömna och Grisslinge och Vattenledning Djurö. Enligt anmälan kommer produktionen internt, d.v.s. material från rivningen av bergrummet, att minska. Kvarvarande material som ska rivras på fastigheten beräknas nu till 15 000 ton. Den del av bergrummet som är kvar att spränga bort enligt anmälan är det sista tornet där det enligt uppgift funnits fladdermöss. Enligt anmälan beräknas antalet transporter per vardag till mellan 35 - 50 st. En kompletterande beräkning ger genomsnittligt 46 utgående transporter per dag. Det totala antalet fordonsrörelser, med körningar till och från, är det dubbla eller genomsnittligt 9 fordon per timme. Den ursprungliga anmälan om kross och sorteringsverksamhet på fastigheten gjordes med anledning av att fastighetsägaren fått ett rivningslov för det bergrum som fanns på fastigheten. Behov av att krossa och sortera massorna uppstod. Enligt aktuell anmälan är nu den huvudsakliga verksamheten att köra in massor för bearbetning och försäljning. Det senaste året har verksamheten utvecklats till att nästan bara ta emot och leverera externa massor eftersom bergrummet snart är färdigrivet och inga större masslager har uppstått internt på fastigheten av den anledningen. De beräkningar som gjorts på in- och uttransporter visar att mängden externa massor till och från området har ökat. De externa massor som hanteras på fastigheten idag kommer framöver, enligt anmälan, komma från områden där behovet att köra genom Hemmesta uppstår till skillnad från tidigare verksamhetsår. I den nya anmälan framkommer att de projekt som verksamheten planerar ligger i områden

BESLUT

Datum
2014-11-03Beteckning
5051-27674-2014

som t.ex. Stavnäs, Strömna och Grisslinge. Detta är områden som inte kan anses vara i närområdet och dessutom behöver den tunga trafiken i stort sett alltid passera Hemmesta. Med anledning av det försvinner det ursprungliga syftet med att verksamheten ligger bra placerad för att undvika långa transporter samt passage genom Hemmesta. Vid kompletterande uppgifter i anmälan framkommer även att de transporter till och från anläggningen som körs av externa åkerier inte har räknats med vilket gör att verksamheten i dagsläget har ytterligare transporter som inte räknats med i anmälan. Det kan dock inte uteslutas att transporter likt de som går till verksamhetsområdet idag fortfarande kommer att transporteras motsvarande sträckor samt genom Hemmesta. Det nuvarande verksamhetsområdet måste ändå bedömas innebära en koncentration av transporter. Med anledning av ovanstående är bedömningen att lokaliseringen av verksamheten måste ifrågasättas. Varken trafikbullret eller verksamhetsbullret överskrids vid tillsyn, men antalet transporter som verksamheten kommer att orsaka genom områden, främst Hemmesta, med mycket bostäder, centrum och folk i rörelse gör att lokaliseringen inte längre kan anses vara lämplig med stöd av 2 kap. 6 § miljöbalken (1998:808), MB.

Anmälararen, Kentas Last & Schakt AB, har överklagat beslutet och anför bl.a. följande. Det strategiska läget inom en mycket expansiv region har medfört stora vinster för både miljö och ekonomi samt korta transporter och minskad tomflakskörning genom att verksamheten både tar emot schaktmassor och producerar krossmaterial. För det fall att verksamheten stängs återstår ingen återvinningsverksamhet och endast en begränsad materialproduktion inom kommunen. Närmaste mottagning av schaktmassor blir sedan "Hanvedsmossen" i Botkyrka kommun. Inom kommunen pågår utbyggnad av stamnät för VA och cykelleder och fastställandet av planer för Torsby och Kopparmora medför utbyggnad av lokalt VA-nät och omställning av fritidsbebyggelse till mer permanent bebyggelse. Området är avsatt i kommunens översiktsplan som ett förändringsområde med framtida planer för lätt industri, vänd- och uppställningsplats för bussar, pendelparkering och sannolikt även viss bostadsbebyggelse. Den anmälda verksamheten, som delvis kan ses som en förberedande markberedning för kommande etableringar, sker helt inom riktvärden för buller, vibrationer m.m. som åsatts verksamheten och som normalt gäller för industriverksamhet. Antalet sprängningar uppgår till ett fåtal per år och krossning och sortering sker endast periodvis inom angivna arbetstider. Damm- och stoftspridning begränsas framgångsrikt genom vattenbegjutning med en speciellt inköpt "brandbil". Det ska vidare påpekas att i anslutning till Hemmesta vägskaäl pågår andra störande verksamheter närmare bebyggelsen som företaget får klä skott för.

BESLUTDatum
2014-11-03Beteckning
5051-27674-2014**Motivering***Tillämpliga bestämmelser m.m.*

Av 2 kap. 6 § första stycket MB framgår att för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

I 2 kap. 7 § första stycket MB föreskrivs bland annat att kraven i 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 9 kap. 3 § MB framgår att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I 9 kap. 6 § 1 MB anges att regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet.

Enligt 1 kap. 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251) framgår att om det i fråga om en verksamhet eller åtgärd som beskrivs i 2-32 kap. anges att anmälningsplikt gäller, får verksamheten eller åtgärden inte bedrivas eller vidtas utan att vara anmäld till tillsynsmyndigheten. För sådana verksamheter och åtgärder anges uttrycket "anmälningsplikt C". I 4 kap. 6 § samma förordning anges bl.a. att anmälningsplikt C och verksamhetskod 10.50 gäller för anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod. I 29 kap. 10 § samma förordning anges att anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 30, 31, 32 eller 50 §.

Enligt 27 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att när ett anmälningsärende är tillräckligt utrett, ska den myndighet som handlägger ärendet meddela föreläggande om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Om sådana åtgärder inte beslutas ska myndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

BESLUT

Datum
2014-11-03Beteckning
5051-27674-2014*Länsstyrelsen gör följande bedömning*

Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella verksamheten ursprungligen syftat till att riva det bergrum som i viss utsträckning fortfarande finns kvar på fastigheten. Av handlingarna i ärendet framgår att det av detta bergrum, vid tidpunkten för det överklagade beslutet, beräknats återstå 15 000 ton bergmassor som ska rivras. Verksamheten har emellertid utökats till att också hantera bergmassor från andra verksamheter. Den beräknade mängden berg som ska krossas uppgår enligt anmälan till 140 000 ton per år. Verksamheten ger dessutom upphov till transporter av bergmassor till och från fastigheten.

Det överklagade beslutet innebär bl.a. att verksamhetsutövaren från och med den 1 januari 2015 förbjuds att fortsätta kross- och sorteringsverksamheten samt all in- och uttransport av schaktmassor på fastigheten Hemmestatorp 1:2. I beslutet har nämnden å ena sidan angett att mängden externa bergmassor som hanteras på platsen har ökat och att transporter till och från den anmälda verksamheten är avsedda att passera genom Hemmesta till skillnad från tidigare, å andra sidan att det inte kan uteslutas att transporter likt de som går till verksamhetsområdet idag fortfarande kommer att transporteras motsvarande sträckor samt genom Hemmesta.

Frågan är om den aktuella platsen är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Länsstyrelsen konstaterar att lokaliseringen av verksamheten ursprungligen baserats på ett behov av att riva ett bergrum och att det såvitt framkommit endast återstår ett begränsat arbete innan denna rivning är slutligt genomförd. Med hänsyn till att det funnits ett behov av att riva det aktuella bergrummet anser länsstyrelsen att platsen har varit lämplig med hänsyn till ändamålet, jmf länsstyrelsens beslut denna dag med beteckning 5051-6705-2012. Den nu anmälda verksamheten kommer till skillnad från tidigare att främst avse behandling av material från externa leverantörer. Av handlingarna framgår att detta kommer innebära att transporter i högre utsträckning än tidigare kommer att passera genom Hemmesta och därigenom orsaka större intrång och olägenheter för människors hälsa och miljön än tidigare. Det bör dock beaktas att det inte kan uteslutas att transporter likt de som går till verksamhetsområdet idag fortfarande kommer att transporteras motsvarande sträckor samt genom Hemmesta. Någon utredning om vilka bullernivåer transporter till och från den anmälda verksamheten ger upphov till i Hemmesta har såvitt framkommit inte utförts. Vid prövningen av verksamhetens anmälan om fortsatt verksamhet finns det dock enligt länsstyrelsens bedömning anledning att fästa särskild vikt vid att verksamhetens ursprungliga syfte var att riva bergrummet på platsen och att detta syfte kan antas uppfyllas inom den tidsram som det överklagade beslutet ger. Även om omfattningen av trafikbullernivåerna i området inte klarlagts i ärendet anser således länsstyrelsen att nämnden haft fog för att förbjuda fortsatt verksamhet på fastigheten från och med den 1 januari 2015. Vid en avvägning enligt 2 kap. 7 § MB finner länsstyrelsen att förbudet mot att fortsätta

BESLUT

Datum
2014-11-03

Beteckning
5051-27674-2014

verksamheten inte kan anses orimligt. Vad klaganden anført föränleder inte någon annan bedömning. Överklagandet ska således avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen.

Beslut i detta ärende har fattats av länsassessor Jörgen Warstrand. Föredragande har varit länsassessor Anders Gullberg. I handläggningen har även miljöhandläggare Natalii Back deltagit.

Jörgen Warstrand

Anders Gullberg

Kopia till:

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

HEMMESTATORP 1:2:Förlängning av Anmälan om kross- och sorteringsverksamhet Förlängning

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att följande ska gälla Kentas Last och schakt AB's (org nr [REDACTED]) verksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2:

1. Förbjuda fortsatt kross- och sorteringsverksamhet samt all in- och uttransport av schaktmassor på fastigheten Hemmestatorp 1:2 **från och med den 1 januari 2015.**

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås förelägga Kentas Last och schakt AB (org nr [REDACTED]) att:

2. Fram till och med 31 december 2014 hantera:
 1. den kvarvarande delen av bergrummet om ca 15.000 m³, under förutsättning att erforderliga beslut eller skriftliga kontakter finns från Länsstyrelsen gällande fladdermössen.
 2. de lager av schaktmassor och krossat material som finns i upplag på fastigheten och som inte ska användas på fastigheten.
 3. de externa massor som uppstår från pågående entreprenader i kommunen där verksamheten är delaktig, ca 140.000 ton (helår).
 4. de externa massor som externa åkare önskar lämna eller köpa.
3. Verksamheten enligt punkt 2 ska bedrivas enligt anmälan:
 1. återvinning av berg och inerta schaktmassor genom krossning och sortering (90.110 och 10.50),
 2. återvinning av stubbar och trärester genom flisning (90.110),
 3. återvinning av jordmaterial och tillverkning av matjord genom sortering och harpning (90.110)

med tillägg av punkterna 4-13 nedan.

4. För verksamheten ska arbetstiderna vara vardagar kl. 07.00-17.00.
Transporter till och från verksamheten får ske mellan 06.30 till 18:00.
5. Verksamheten ska bedrivas så att Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller (vägledning med stöd av de upphävda allmänna råden RR 1978:5) innehålls vid angränsande befintliga bostäder.
 1. 50 dBA vid närmsta bostadsfasad mellan kl 07-18 (vardagar)

Sprängningar omfattas inte av dessa riktlinjer. För trafik till och från området gäller trafikbullerpropositionen 1996/1997:53.
6. Bullermätningar ska utföras vid klagomål och vid uppmaning från bygg- och miljökontoret. Buller ska mätas av oberoende fackman. Mätningar ska genomföras vid närmsta bostad med vindriktning från verksamhet mot bostad.
7. Krossning ska ske på sådan plats på fastigheten där ljudet från krossen kan dämpas av befintligt upplag, bullervallar eller bergspartier.
8. Damning från verksamheten ska förebyggas för att undvika skador på hälsa och miljön.
9. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras och förvaras på sådant sätt att spill eller läckage inte kan förorena mark, ytvatten eller grundvatten. Rutiner ska finnas och delges alla som är verksamma inom området.
10. Förorenade massor får inte mottas, lagras eller återvinnas. Om förorenade massor ska återvinnas krävs provtagning, utredning och anmälan till bygg , miljö- och hälsoskyddsnämnden innan sådan återvinning påbörjas.
11. Vid rivning av bergrummet får inget annat material än det som uppkommer i samband med själva rivningen, d.v.s. betong samt överskottsberg närmast bergrummen som följer med, utvinnas från fastigheten.
12. En rapport efter avslutad verksamhet ska skickas in till bygg- och miljökontoret **senast 2 månader** efter att verksamheten upphört. I rapporten ska följande uppgifter redovisas:
 1. Total mängd producerad material, genom krossning, flisning, sortering (för år 2014 och 2015).
 2. Total mängd mottagna massor/material till anläggningen (för år 2014).
 3. Total mängd uppkomna massor på fastigheten genom rivning av bergrummet (totalt under verksamhetsperioden).

Uppgifterna i punkt 1-3 ska redovisas i typ av material (flis, jord, schaktmassor, betong) samt ursprung (inom fastigheten, externa entreprenader och externa åkare).

4. Förbrukning av kemiska produkter och omhändertaget avfall.
 5. Skriftlig dokumentation från Länsstyrelsen i Stockholms län som visar en bedömning gällande fladdermössen.
 6. Eventuella driftstörningar som inträffat.
 7. Resultat av andra kontroller eller undersökningar som utförts och som berör miljön eller hälsan.
13. Det ska finnas en uppdaterad dokumenterad egenkontroll för verksamheten enligt förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (SFS 1998:901).

Avgift

För handläggningen av anmälan:

1. debiteras en avgift för 31,5 timmars handläggning á 1050 kr, totalt **33 075 kr** enligt den av kommunfullmäktige beslutade taxan om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Fakturaunderlag bifogas.
2. debiteras för ersättning av kommunens kostnader för kungörelser i ärendet i tidningarna "Mitt i", "Nacka Värmdö Posten" och "Dagens Nyheter", en summa på (4059 +4592 + 8856 =) **17 507 kr**.

Stöd för beslut

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 9, 19, 21,22 och 26 §§ miljöbalken med hänvisning till 2 kap. 2-3 och 7 §§ och 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt 27 kap 1 § miljöbalken.

Ärendet

Anmälan om förlängd tid för kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2, Hemmesta vägskäl.

Bakgrund

2008 gjorde fastighetsägarna för fastigheten Hemmestatorp 1:2 en anmälan enligt plan- och bygglagen för rivning av militärt bergrum. Fastighetsägarna, ett aktiebolag, anmälde därefter en kross- och sorteringsverksamhet för att hantera rivningen av bergrummet. I juni 2009 fick verksamheten ett beslut med försiktighetsåtgärder gällande kross- och sorteringsverksamheten. Beslutet gällde i två år och 2011 anmälde verksamheten en förlängning av kross- och sorteringsverksamheten. Ett nytt beslut skrevs som gällde tom januari 2014 då verksamheten återigen anmälde en förlängning.

Anmälan inkom till bygg- och miljökontoret den 8 januari 2014. Ärendet kompletterades den 10 mars och 11 april.

Anmälan gäller fortsatt kross- och sorteringsverksamhet (10.50) samt återvinning av avfall (ris, stubbar och betong, 90.110) på fastigheten Hemmestatorp 1:2. Mängd som beräknas att krossas enligt anmälan är 140.000 ton per år och verksamheten planeras att pågå tom 15 januari 2019. Verksamheten består av en grovkross, en finkross och ett sorteringsverk som placeras på fastigheten (se bilaga 1). Materialet planeras att komma från entreprenader runtom i kommunen

som tex Stavsås gångväg, Hemmesta vändplan, VA i Torsby, Strömma och Grisslinge och Vattenledning Djurö.

Enligt anmälan kommer produktionen internt, dvs material från rivningen av bergrummet, att minska. Kvarvarande material som ska rivas på fastigheten beräknas nu till 15.000 ton. Den del av bergrummet som är kvar att spränga bort enligt anmälan är det sista tornet där det enligt uppgift funnits fladdermöss.

Enligt den ursprungliga anmälan i januari 2014 skulle kvarstående mängd material på fastigheten uppgå till 40.000 ton. Enligt anmälan 2011 var mängden densamma. Enligt miljörapport från 2012 har det dock totalt sprängts ut 47 500 ton berg vid 4 sprängningar från området. Efter begäran om komplettering har verksamheten angett att ett bergrum har visat sig vara en relativt komplicerad anläggning och det har varit svårt att i förväg bedöma volymer. Det kvarvarande bergrummets volym har i en komplettering beräknats till en volym material på ca 15 000 ton.

Bebyggelse finns syd, sydväst samt nordost och nordväst om verksamhetsområdet på ett avstånd av 200-500 m.

Transporter

Enligt anmälan beräknas antal transporter per vardag till mellan 35-50 st.

Enligt kompletteringar i anmälan beräknas antalet transporter utifrån en produktion på 140 000 ton per år, 200 arbetsdagar på år och en lastkapacitet på 15 ton per fordon. Beräkningen visar att ca 700 ton kommer att transporteras ut varje dag vilket genomsnittligt ger 46 *utgående* transporter per dag. Enligt komplettering till anmälan har endast utgående transporter räknats på. Det totala antalet fordonsrörelser, med körningar till och från, det dubbla eller genomsnittligt 9 fordon per timme.

Enligt kompletterande uppgifter den 14 maj framkommer att totalsumman som anges i anmälan på 140000 ton är sådana massor som går ut från anläggningen. Dessa 140 000 ton (som högst räknat enligt kompletteringen) ska också köras in för behandling/lagring. Verksamhetens bedömning är att lastbilar hämtar samtidigt som de lämnar, dvs inga tomma bilar ut eller in- när det gäller deras "egna" entreprenader. Utöver det nyttjas dock anläggningen av andra åkerier. De kan komma med tomma lastbilar och köpa material, eller tvärtom. Det har inte inkommit några uppgifter om hur mycket material som detta rör sig om.

Buller

Verksamheten har i anmälan inkommit med samma bullerberäkning som vid anmälan 2011 då de enligt anmälan råder samma förutsättningar idag som då. Den bullervall som idag finns på området (se bilaga 1) planeras därför finnas kvar i befintligt läge och utförande.

Verksamheten har själva gjort egna bullermätningar vid olika vägar i närliggande bostadsområden. Mätningar visar inga för höga bullernivåer.

Verksamhet ska enligt anmälan pågå vardagar mellan kl. 07.00 till 17.00. Enligt anmälan finns inga uppgifter om att det likt tidigare är planerat ett uppehåll i samband med semesterperiod sommartid.

Utsläpp till luft och mark

Damm uppkommer från krossning, sortering, lastning av material och transporter inom området. Det sker bevattning eller saltning av mindre grusvägar för att undvika damning. Den asfalterade infarten sopas. Enligt kompletterande uppgifter meddelas att det har köpts in en sopmaskin samt en tankbil med vatten så att vägar i området kan spolans enklare.

Kemikalier

Kemikalier som används i verksamheten är sprängmedel, miljödiesel, fett, glykol, hydraulolja och motorolja.

Avfall

Det finns två containrar på fastigheten för omhändertagande av avfall, en för brännbart och en för restprodukter som tex olja, oljefilter, färgburkar och batterier. Avfallet omhändertas av SITA Sverige AB i Solna.

Lokalisering

Området är ianspråktaget av militären med anledning av befintliga bergrum. Utöver de uppgifter som inkommit gällande transporter som verksamheten ger upphov till (se ovan) framhåller verksamhetsutövaren att placeringen har totalt inneburit förkortade transporter, en minskning av transporter genom Hemmesta, minskad kostnad för entreprenadarbeten i kommunen samt miljövinster.

Vattenskyddsområde

Det vattenskyddsområde som funnits i området tidigare har efter ansökan från Värmdö kommun upphävts av Länsstyrelsen.

Framtida planer

Enligt anmälan har verksamheten haft en dialog med Värmdö kommuns planerhet och det har förts diskussioner om att planera fastigheten för lättare industri och eventuellt bussparkering. Dessa planer planeras att vara klara till 2019 enligt anmälan.

Miljörapport

Enligt miljörapport för 2012 har det under perioden 2012-01-01 till 2012-12-31 totalt producerats 90 800 ton med fördelning enligt följande: Krossat material 77500 ton, Stubbar till värmeverk 800 ton, Matjord/fyllning 9000 ton, Schaktmassor externt 3 500 ton.

Miljörapport för 2013 har inte inkommit.

Planerad tillsyn

Bygg- och miljökontoret har bedrivit en planerad tillsyn på verksamheten under verksamhetsåren.

Verksamheten har inkommit med en miljörapportering där uppgifter enligt beslut som t.ex. mängd krossat material har redovisats.

Sedan verksamheten fick förnyat beslut 2011 har det inkommit klagomål på verksamheten från fyra fastigheter som har hanterats i tre ärenden (2012.3600, 2013.2658 och 2013.3237). Det har gällt transporter till och från verksamheten och buller från verksamheten. Vid ett av tillfällena har placeringen av verksamheten bedömts bristfällig och åtgärder har krävts. De indikerande bullermätningar som har utförts vid tillsyn har inte visat på några överskridanden av framtagna riktvärden.

Vid klagomål och planerad tillsyn har det även gjorts beräkningar och anteckningar av transporter till och från verksamheten. Senaste mätningarna vid Hemmesta Vägskäl visar följande:

- 7 januari 2014, Kl. 14.40-15.00

Totalt antal "tung" trafik (lastbilar och bussar): 22 stycken

Totalt antal "tung" trafik som körde till och från Kentas: 7 stycken (vanligast fulla ut och tomma in).

% av den tunga trafiken som kör till och från Kentas: 32 %

- 12 december 2013, Kl. 08:35-09:35

Totalt antal "tung" trafik (lastbilar och bussar): 46 stycken

Totalt antal "tung" trafik som körde till och från Kentas: 11 stycken (Totalt antal bilar som körde förbi: 530 stycken)

% av den tunga trafiken som kör till och från Kentas: 24 %

- 17 december 2013, Kl. 13:23-14:23

Totalt antal "tung" trafik (lastbilar och bussar): 75 stycken

Totalt antal "tung" trafik som körde till och från Kentas: 29 stycken (Totalt antal bilar som körde förbi: 567 stycken)

% av den tunga trafiken som kör till och från Kentas: 39 %

I de två beslut som fattats gällande verksamheten hittills har bedömningen varit att antalet transporter har kunnat begränsas eftersom många projekt som tex VA-utbyggnad har pågått i närområdet och då har dessa tunga transporter kunnat hämta och lämna materialet vid Hemmestatorp 1:2 vilket minskat transportsträckorna. De har även i vissa fall sluppit att passera Hemmesta som redan är vältrafikerat samtidigt som bostäder ligger nära vägen.

Bygg- och miljökontorets tillsyn har även inneburit en uppföljning av en skyddsåtgärd som förelades om i det första beslutet från 2009 (2009.2265); "*Inget annat material än det som uppkommer i samband med rivning av bergrum, dvs betong samt överskottsberg närmast bergrummen som följer med, får utvinnas från fastigheten*".

Bygg- och miljökontoret har gemensamt med enheten för kart och gis på Värmdö kommun gjort en uppföljning av marknivåer och lägen i fält. Enligt en sammanställning som kart och gis inkom med visar att det gjorts stora utsprängningar söder om bergrummet som bygg- och miljökontoret bett få in uppgifter om från verksamheten. Enligt verksamheten uppgår den totala mängden material, berg, betong och avtäckningsmassor som tagits ut inom fastigheten till ca 134 000 m³ (med fördelningen 111 000 m³ berg, 8000 m³ betong och 15 000

m³ avtäckningsmassor). Den totala mängden material, berg, betong och avtäckningsmassor som tagits ut från själva bergrummet uppgår till 89 000 m³ (med fördelningen 76 000 m³ berg, 8000 m³ betong och 5000 m³ avtäckningsmassor). Enligt verksamheten utgör skillnaden, 45 000 m³, huvudsakligen berg i anslutning till bergrummet för att skapa tillgänglighet och utrymme för att angripa bergrummet samt även t.ex. kulvertar i anslutning till bergrummet. Ärendet kommer att handläggas vidare som ett planerat tillsynsärende.

Yttranden

Ärendet har kungjorts i tidningar och 34 grannyttranden med erinran har inkommit från fastighetsägare och en vägförening. Utöver det har även en namnlista inkommit från ca 100 fastigheter gällande krav på att verksamheten upphör. Inkomna yttranden kommer från boenden i närområdet och de tar upp att de är störda av buller från verksamheten, trafiken till och från verksamheten och en del tar upp att de känner sig störda av damm. Några synpunkter har också inkommit gällande närheten till det nyetablerade rekreation- och fågelområdet Hemmesta Sjöäng och ett fåtal synpunkter har inkommit gällande störning av sprängningar.

Enligt Värmdö fågelklubb så har man inte sett några störningar från buller i närområdet enligt inkommit yttrande. Med andra ord har det inte noterats någon minskning i antalet fåglar utifrån stenkrossens buller. Fågel har dock endast inventerats sedan 2011, så hur en eventuell påverkan är på lång sikt kan först konstateras vid framtida inventeringar.

Länsstyrelsen i Stockholms län har fått anmälningshandlingarna tillsända för kännedom. Inget yttrande har inkommit.

Sökande har fått grannhöranden med erinran för kommunikering. Inga övriga handlingar har tillförts ärendet utöver anmälningshandlingar. Verksamheten har inkommit med ett yttrande som beskriver ett stort behov av att kunna hantera schaktmassor inom kommunen eftersom expansionen är hög. De beskriver även att deras avsikt är att planera för annan typ av verksamhet framöver på fastigheten.

Bedömning

Det kan konstateras att verksamheten har samma upplägg, inne på området, som vid tidigare anmälan och den bullerberäkning som utfördes då kan anses vara tillämplig även vid denna anmälan. Verksamhetens egna bullermätningar är inte oberoende utförda. Det framgår inte vilken apparatur som verksamheten har använt eller under vilka tex väderförhållanden som mätningarna har utförts. Mätningarna kan därför inte heller anses vara fackmannamässigt utförda och bedöms inte tillföra ärendet något.

Det har inkommit flertal klagomål samt yttranden i samband med aktuellt anmälningsärende på att verksamheten avger ett störande buller för omkringboenden. Det buller som uppstår från själva verksamheten inne på fastigheten har vid tillsyn inte kunnat konstaterats överskrida Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller (vägledning med stöd av de upphävda allmänna råden

RR 1978:5) förutom vid ett tillfälle då verksamheten hade placerat sig på en höjd inom området och åtgärder vidtogs. Bullret från verksamheten hörs, olika mycket vid olika vindförhållanden, men det överskrider hittills inga riktvärden enligt de mätningar och beräkningar som hittills utförts. Anledningen är troligtvis främst att verksamheten är placerad bakom bergsmassiv som är ett mycket effektivt bullerbegränsande material. Även om bullret inte överskrider riktvärden kan det ändå verka störande, eftersom det är ett typ av industribuller som ändå kan höras.

Det har även inkommit klagomål och yttranden i aktuellt anmälningsärende på de transporter som verksamheten orsakar till och från verksamhetsområdet. Verksamheten ger upphov till en mängd transporter till- och från området. Transporter till och från verksamheten bedöms utgöra ett trafikbuller som ska hanteras med stöd av trafikbullerpropositionen 1996/1997:53.

Den ursprungliga anmälan om kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten gjordes med anledning av att fastighetsägaren fått ett rivningslov för det bergrum som fanns på fastigheten. Behov av att krossa och sortera massorna uppstod. Eftersom det samtidigt fanns entreprenader norr om fastigheten/verksamhetsområdet anmäldes även ett mottagande av externa massor för bearbetning. Massor från Torsby och Kopparmora kunde på så sätt slippa köras genom Hemmesta.

Enligt aktuell anmälan är nu den huvudsakliga verksamheten att köra in massor för bearbetning och försäljning. De senaste året har verksamheten utvecklats till att nästan bara ta emot och leverera externa massor eftersom bergrummet snart är färdigrivet och inga större masslager har uppstått internt på fastigheten av den anledningen. De beräkningar som gjorts på in- och uttransporter visar att mängden externa massor till och från området har ökat. De externa massor som hanteras på fastigheten idag kommer framöver, enligt anmälan, komma från områden där behovet att köra genom Hemmesta uppstår till skillnad från tidigare verksamhetsår.

I den nya anmälan framkommer att de projekt som verksamheten planerar ligger i områden som tex Stavnäs, Strömma och Grisslinge. Detta är områden som inte kan anses vara i närområdet och dessutom behöver den tunga trafiken i stort sett alltid passera Hemmesta. Med anledning av det försvinner det ursprungliga syftet med att verksamheten ligger bra placerad för att undvika långa transporter samt passage genom Hemmesta. Vid kompletterande uppgifter i anmälan framkommer även att de transporter till och från anläggningen som körs av externa åkerier inte har räknats med vilket gör att verksamheten i dagsläget har ytterligare transporter som inte räknats med i anmälan.

Det kan dock inte uteslutas att transporter likt de som går till verksamhetsområdet idag fortfarande kommer att transporteras motsvarande sträckor samt genom Hemmesta. Det nuvarande verksamhetsområdet måste ändå bedömas innebära en koncentration av transporter.

Med anledning av ovanstående är bedömningen att lokaliseringen av verksamheten måste ifrågasättas. Varken trafikbullret eller verksamhetsbullret överskrider vid tillsyn, men antalet transporter som verksamheten kommer att orsaka genom områden, främst Hemmesta, med mycket bostäder, centrum och

folk i rörelse gör att lokaliseringen inte längre kan anses vara lämplig med stöd av Miljöbalken 2 kap 6§.

Enligt anmälan har verksamheten totalt en mängd på 40.000 ton som måste hanteras då det finns i lager eller internt för rivningen på fastigheten. Enligt miljörapport för 2012 hanteras ca 90.000 ton under år 2012. D.v.s., verksamheten borde klara av att hantera de 40.000 ton på ca ett halvår. Med anledning av pågående entreprenader inom kommunen ges en förlängd tid för att kunna hantera och avsluta eller styra om det som är pågående.

Vid anmälan enligt miljöbalken om miljöfarlig verksamhet har myndigheten möjlighet att bekräfta, förlägga verksamheten om skyddsåtgärder eller förbjuda verksamheten. 6 veckor efter inkommen anmälan får verksamheten påbörja sin verksamhet även om beslut inte tagits i ärendet. Eftersom verksamheten har pågått i ett flertal år bedömdes det inte finnas anledning att förbjuda verksamheten under den tid som ärendet handlades. Verksamheten har därför pågått trots att nytt beslut inte tagits i ärendet.

Information om utsprängning av den sista delen av bergrummet där fladdermössen har bott har tillsammans med information från besök på fastigheten skickats för kännedom till Länsstyrelsens enhet för Naturvård.

Reservation

PO Fransson (KD) reserverar sig skriftligt mot beslutet.

"Reservation mot nämndens beslut att inte följa handläggarens förslag till tidpunkt för avetablering av verksamheten på Hemmestatorp 1:2. Det är stora volymer som skall åtgärdas med bergrummet och länsstyrelsen skall inkomma med om hur hänsynen till fladdermössen skall hanteras innan arbetet kan påbörjas.

De restriktioner som handläggaren föreskriver ger betydligt mindre störningar under avetableringstiden. Att nämndens ledamöter, utan större praktisk erfarenhet av jord - och krossbranschen, kortar ner den av handläggaren professionellt bedömda tiden för avetablering från ett år till fem månader, innebär troligtvis att mängder av miljöstörande transporter måste ske för att flytta material till ny lagringsplats. Som jämförelse för rimlig tid för färdigställande, skall också nämnas att krossverksamheten i Ekobacken, nyligen fått förlängning med flera år eftersom de inte mäktat med att bli av med massorna i tid."

Information och upplysning

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vid eventuella frågor, funderingar eller synpunkter går det bra att kontakta undertecknad, enklast via e-post.

Detta beslut befriar inte verksamhetsutövaren från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser i miljöbalken för den verksamhet som anmälan avser.

Skulle ändringar utföras i anläggningen (eller om det planeras för andra verksamheter) ska tillstånd sökas eller anmälan göras enligt miljöbalken.

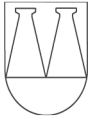
BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN**Kopia till:**

Grannar med erinran enligt sändlista i ärendet

KENTAS LAST & SCHAKT AB
ÄLVSBYVÄGEN 5
13952 VÄRMDÖ

Bilagor:

1. Karta över fastigheten
2. Översiktskarta
3. Fakturaunderlag (med beslut till sökande)
4. Delgivningskvitto
5. Hur man överklagar

Mottagare enligt sändlista

HEMMESTATORP 1:2 : Torsbergsbacken 2: Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål M 6514-14 avseende miljöfarlig verksamhet

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att:

1. lämna nedanstående yttrande, samt att
2. Förklara beslutet som omedelbart justerat.

Henrik Paulsen (S) anmäler jäv och deltar ej i föredragning och beslut av ärendet. Ersätts av Kjell Ununger (C).

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har förelagt bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (nämnden) att yttra sig över handlingar från domstolen. Yttrandet ska vara domstolen tillhanda senast den 29 januari 2015.

Nämnden beslutade den 17 juni 2014 att från och med 1 januari 2015 förbjuda fortsatt kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten Hemmestatorp 1:2 samt att förelägga Kentas last och schakt AB (den klagande) om att vidta vissa försiktighetsmått och att verksamheten fick bedrivas enligt anmälan till och med den 31 december 2014. KD reserverade sig skriftligen mot nämndens beslut.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Stockholms län som avslag överklagandet. Detta beslut överklagades till mark- och miljödomstolen som i delbeslut den 15 december 2014 beslutade att förbudet tills vidare inte fick verkställas såvitt avsåg punkterna 2.1 och 2.2 i beslutet, d v s förbudet om att från och med den 1 januari bedriva fortsatt kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten. Detta inhibitionsbeslut överklagades av den klagande till mark- och miljööverdomstolen som den 23 december 2014 upphävde mark- och miljödomstolens dom då nämnden i det ursprungliga beslutet inte uttryckligen hade förordnat om att beslutet fick verkställas utan hinder av laga kraft. Detta innebär att beslutet i nuläget inte kan verkställas då det inte har vunnit laga kraft.

Yttrande i mål M 6514-14

Nämnden yrkar att mark- och miljödomstolen fastställer nämndens beslut att förbjuda fortsatt kross- och sorteringsverksamhet av externa massor på fastigheten, men att tiden för fortsatt hantering av bergrummet förlängs till en lämplig tidpunkt samt att de av nämnden föreskrivna försiktighetsmått ska iakttas.

Rivning av bergrummet och omhändertagande av massor

På fastigheten har tidigare funnits militära installationer i form av ett större bergrum som verksamhetsutövaren Kentas last och schakt har rivit och hanterat rivningsmassorna från. Nämnden anser i likhet med länsstyrelsen att det ursprungliga syftet med verksamheten motiverar viss störning i form av trafik och buller. Det bedöms motiverat att denna verksamhet får fortsätta tills dess att bergrummet är rivet och massorna därifrån omhändertagits. Den klagande uppger att denna verksamhet tidigast kommer att vara avslutad den 30 juni 2015. Nämnden bedömer att denna uppgift är rimlig, inte minst på grund den uppgift om att dispens från artskyddsförordningen inte erhöles förrän den 10 oktober 2014. Nämnden överlåter dock åt mark- och miljödomstolen att bestämma en lämplig tidpunkt för detta. Det är dock viktigt att verksamheten bedrivs på sådant sätt att minsta skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer.

Olägenheter från trafik till och från fastigheten

Den ursprungliga verksamheten bestod i att ta hand om massor som hade sitt ursprung på själva fastigheten, även om begränsad mängd massor tilläts tas utifrån fastigheten. Denna verksamhet har dock mer och mer kommit att ha formen av en kross- och sorteringsverksamhet för massor som körs till fastigheten och som i annan form hämtas upp från fastigheten. Det rör sig därmed om en helt ny verksamhet som inte har något samband med den tidigare verksamheten. Enligt anmälan ligger de framtida projekten som verksamheten planerar hantera i områden såsom Stavsnäs, Strömma och Grisslinge. Detta är områden som inte ligger i verksamhetens närområde.

Trafiksituationen i Hemmesta är ansträngd och det är inte lämpligt att leda mer tung trafik genom detta område. Det rör sig om ett tättbebyggt bostadsområde med centrumverksamhet där stora mängder genomfartstrafik redan finns. Av detta skäl bedöms inte den valda platsen lämplig för den anmälda verksamheten, och valet av plats är därmed inte en plats som med hänsyn till ändamålet medför minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Hänsyn ska härtill tas till att verksamheten i denna del inte har något samband med själva platsen.

Den klagande har invänt att trafiken skulle öka i lika stor grad, även om verksamheten inte förlades på denna plats, eftersom tung trafik från områden norr om Hemmesta i sådant fall skulle ledas genom Hemmesta till mottagningsplatser utanför kommunen då ingen alternativ plats finns i Värmdö kommun som hanterar massor av detta slag. I kommunens översiktsplanering har ett antal områden pekats ut som planerade förändringsområden (PFO), vilket innebär att detaljplane- läggning pågår eller är slutfört och att VA-systemet kommer att byggas ut i samband med detta. Norr om Hemmesta är VA-systemet redan utbyggt och endast i ett område (Torsby) kan man räkna med ökat byggande den närmaste tiden. Öster om fastigheten kan vissa projekt komma att påbörjas, exempelvis i Kopparmora och Bullandö,

dock längre fram i tiden. Kommunens stora projekt ligger dock på platser där massorna måste transporteras genom Hemmesta för att massorna ska komma till och från Hemmestatorp 1:2.

Nämnden menar vidare att massor även utanför kommunen kan komma att hanteras på fastigheten, vilket även detta medför transport genom Hemmesta. Av de synpunkter som har inkommit framgår att den pågående verksamheten uppfattas som väldigt problematisk och störande för närboende.

Nämnden delar av dessa skäl inte den klagandes uppfattning att det rör sig om ett nollsummespel vad gäller trafiken, utan att en fortsatt användning av fastigheten för denna kross- och sorteringsverksamhet medför ökad tung trafik. Nämnden vill också påpeka att massor från ett område i många fall inte lämnar området utan kan användas i andra projekt i samma område, varför det inte med säkerhet går att säga att massor nödvändigtvis måste köras till Botkyrka för avlämning. I vilket fall har den klagande inte tydligt visat hur trafiken skulle påverkas av etableringen, genom exempelvis en professionell bullermätning, modell eller beräkning på trafikens utveckling under den anmälda verksamhetens tidsuträkning.

Den klagande har invänt att det är väghållaren, i detta fall staten genom Trafikverket, som är den som är ansvarig för trafikbuller och den som har den faktiska och rättsliga möjligheten att förebygga olägenheter orsakade av bullrande trafik. Nämnden är överens om att det är väghållarens ansvar att begränsa olägenheter från trafiken som inverkar negativt på miljön och på människors hälsa. I detta fall är den ökade trafiken dock en direkt orsak av den på fastigheten bedrivna verksamheten, varför det enligt nämndens mening är befogat att begränsa trafikbullret genom att verksamheten på fastigheten upphör. Förbudet gäller heller inte trafiken på vägarna, utan förbud mot att på fastigheten utföra kross- och sorteringsverksamhet som i sin tur orsakar de bullrande transporterna. Bullret har enligt nämndens mening ett direkt samband med verksamheten på fastigheten, och förbudet har därmed riktats mot den part som har bäst förutsättningar att begränsa olägenheten.

Ärendets handläggning

Den klagande har även invänt att det faktum att ärendet inte var slutberett vid tidpunkten för nämndens beslut då den bullerutredning som skickats in inte bedömdes tillföra ärendet någonting. Nämnden menar dock att denna uppfattning är felaktig då den i skrivelse expedierad den 12 februari (bifogas, se bilaga 2) uppmanat den klagande att komplettera sin anmälan på flera punkter. Det svar som har inkommit är mycket bristfälligt och kortfattat (bifogas, se bilaga 3). Vidare har den klagande kommunicerats de grannyttranden som inkommit, där det tydligt framgår att trafikbuller är en väsentlig aspekt av verksamhetens påverkan. Nämnden anser att den därvid har uppfyllt kravet att utreda ärendet erforderligt innan beslutet fattades.

Härtill bör förtydligas att den bullermätning som i nämndens ursprungliga beslut inte bedömdes tillföra någonting var den bullermätning avseende just trafikbuller och som hade utförts av den klagande själv, se bilaga 1.

Oproportionerligt beslut

Slutligen har den klagande invänt att ett förbud mot att bedriva den anmälda verksamheten är ett för ingripande beslut och att en omlokalisering av verksamheten medför höga kostnader. Såsom ovan konstaterades rör det sig om en verksamhet som skiljer sig från den ursprungliga som endast syftade till att ta hand om massor som hade uppkommit på fastigheten. Det måste vidare sägas vara verksamhetsutövarens eget ansvar att i sin budget för ett tidsbegränsat

projekt ta höjd för avvecklingskostnader när verksamheten upphör, av vilket skäl detta än kan ske.

Nämnden är av den mening att de störningar som uppkom vid den tidigare verksamheten hade en mycket tydlig koppling till själva platsen och att det därför var motiverat att under en begränsad tid tillåta dem. När verksamheten nu har utvecklats till en mer renodlad kross- och sorteringsanläggning, som i stor utsträckning tar emot massor utifrån, är det inte längre motiverat att just denna plats används till detta då den är lokaliserad i nära anslutning till bostadsområden och till områden med höga naturvärden, samt då trafiksituationen i närområdet redan är ansträngd.

En begränsning av verksamheten är inte en tillräcklig åtgärd för att minska dessa olägenheter, och nämndens beslut att förbjuda verksamheten måste sägas vara proportionerligt och ändamålsenligt. Den valda platsen är överhuvudtaget inte lämplig för att bedriva kross- och sorteringsverksamhet efter att det tidigare militära bergrummet rivits, och en begränsning av verksamheten förändrar inte denna bedömning. Nämnden vill även anföra att det faktum att kross- och sorteringsverksamhet faktiskt har tillåtits på platsen är ett uttryck för en proportionerlig bedömning då viss störande verksamhet har tillåtits. Den klagande har dock under hela den tid verksamheten pågått gradvis utökat sin verksamhet i strid med nämndens beslut varför det bedöms befogat att inte tillåta vidare kross- och sorteringsverksamhet på fastigheten, när bergrummet väl är rivet och massorna omhändertagna.

Sammanfattningsvis anser nämnden att beslutet att förbjuda fortsatt hantering av massor var riktigt och att det fanns goda och sakligt grundade skäl till detta. Det främsta skälet till detta är den ökade tunga trafiken genom Hemmesta som innebär stora olägenheter för människors hälsa och miljön.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sändlista:

Mark- och miljödomstolen - mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Mottagare enligt sändlista

HEMMESTATORP 1:2 : Yttrande i mål M 6514-14

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att:

1. Lämna nedanstående yttrande samt att
2. Omedelbart justera protokollet.

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har förelagt bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden i Värmdö kommun (nämnden) att yttra sig över av domstolen bifogade handlingar. Yttrandet ska vara domstolen tillhanda senast den 12 juni 2015.

Yttrande i mål M 6514-14

Yrkande m m

Nämnden vidhåller sitt tidigare yrkande och vitsordar slutsatserna i rapporten från ÅF Infrastructure AB (*Externbullerutredning kross- och sorteringsverksamhet på fastighet Hemmestatorp 1:2, Värmdö kommun*) daterad 2015-05-06.

Det framgår i rapporten att bullerpåverkan från krossverksamheten ligger inom gällande riktvärde för ekvivalent ljudnivå dagtid, 50 dB(A), för de närliggande bostäderna. Bullret från trafiken till och från fastigheten bedöms också endast påverka den dygnsekvivalenta ljudnivån med marginella nivåer. Nämnden vitsordar uppgiften att ca 100 fordonsrörelser per dag till och från fastigheten är en riktig uppgift, då nämnden själv vid besök på fastigheten har uppskattat mängden till ca tio rörelser per timme.

Nämndens bedömning

Nämndens bedömning är dock att hela verksamhetens lokalisering är olämplig och att frågan om en verksamhets lokalisering är lämplig måste prövas i ett större sammanhang där samtliga relevanta aspekter vägs in. Olägenheter i form av buller är inte den enda aspekt att ta hänsyn till vid prövningen om verksamheten är lämplig på en viss plats.

Den aktuella verksamheten tilläts initialt då den hade ett tydligt samband med platsen med hänsyn till rivningen av den militära installationen samt då verksamheten samtidigt kunde hantera massor som lokalt uppstod i närområden där Värmdö kommun vid denna tidpunkt byggde ut vatten och avlopp. Rivningsarbetet drog dock ut på tiden av olika skäl och verksamheten har med tiden utvecklats till en renodlad krossverksamhet som hanterar massor både från fastigheten och från omkringliggande områden, d v s både interna och externa massor.

Av de närboendes yttranden framgår med stor tydlighet att verksamheten upplevs som störande och som ett främmande inslag i ett område med huvudsakligen bostadsbebyggelse (se framförallt punkterna 5-6 i aktbilaga 17). I fastighetens direkta närhet finns även ett större friluftsområde invid våtmarken Hemmesta sjöäng med höga naturvärden såsom vandrande fisk och fågellek. Området är iordningställt av Trafikverket, Världsnaturfonden Sportfiskarna, Värmdö fågelklubb och av Värmdö kommun med det uttalade syftet att vara ett rekreativområde centralt i kommunen som även ska medföra goda förutsättningar för fisk och fåglar att leka i de grunda översvämmande partierna.

Även om bullervärdena, såsom ovan konstaterades, ligger inom gällande riktvärden innebär detta inte att denna plats är en lämplig plats med hänsyn till de olägenheter som verksamheten medför för omgivningen. Vad som är en olägenhet för människors hälsa ska tolkas mycket vitt och hänsyn ska tas till personer som är känsligare än normalt (jfr prop. 1997/98:45 II, s. 109).

Verksamheten bör därför inte tillåtas efter den tidpunkt då arbetet med att riva bergrummet är färdigställt eftersom en fortsatt krossverksamhet på denna plats strider mot principen om val av bästa plats i 2 kap. 6 § och då verksamheten innebär olägenheter för människors hälsa och miljön och dessa inte rimligen kan avhjälpas på annat sätt än att verksamheten upphör.

Det ska härvid beaktas att ändamålet med verksamheten i första hand ska betraktas vara rivningen av det bergrum som initialt motiverade verksamheten på denna plats. Den nuvarande verksamheten har inget samband med den aktuella platsen, annat än att det finns en etablerad krossverksamhet här. Ur verksamhetsutövarens perspektiv är det självfallet förenat med stora kostnader att etablera sin verksamhet på en annan plats, men detta bedöms ändå motiverat med hänsyn till de omkringboendes berättigade intresse av att slippa störningar från buller, transporter och damm.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sändlista:

Mark- och miljödomstolen